

Следът свършване на курса въ *École des chartes*, лицата, които искат да получат право на служба въ библиотеките, тръбва предварително да прослужат не по-малко от една година въ нѣкоя от университетските библиотеки като стажанти. Тукъ тѣ изпълняватъ всевъзможни длъжности и като се запознайтъ достатъчно съ библиотечните работи, подлагатъ се на изпитъ предъ *Commission centrale des bibliothèques universitaires*. Изпитът бива писменъ и устенъ.

Въ Националната библиотека се подлагатъ на изпитъ дори и лицата, които искат да постъпятъ въ нея като студенти; при получаване на длъжността *sous-bibliothècaire* тѣ наново държатъ изпитъ.

Презъ 1924 г. подъ покровителството на американското библиотекарско дружество (American Library Association) се отвори въ Парижъ (10 rue de l'Elysé) *école de bibliothécaires*. То бѣше едно международно библиотекарско училище, въ което сѫ получили професионалното си образование библиотекари отъ 25 разни народности. Отъ него сѫ излѣзли прекрасни библиотекари и дори професори въ нѣкои чужди университети, а въ Франция — и уредници на библиотеки.

По решение на Парижката община въ началото на 1930 г. е било открито градско училище за библиотекари (*École municipale de bibliothécaires*) за подготовка на градски библиотекари и подбиблиотекари, както и за кандидати за тѣзи длъжности. Освенъ това, сѫщото училище устройва всѣка година практически беседи за библиотекари на обществени и частни библиотеки, за ученици и бивши ученици на училищата за социални грижи, за лица, които искатъ да основатъ обществени библиотеки за младежи, деца, работници и пр.

Напоследъкъ е въ проектъ да се основе *École nationale de bibliothécaires* при Парижкия университетъ за подготовка на технически персоналъ за всички видове библиотеки (национални, университетски, градски, обществени, частни).

Вънъ отъ това, библиография и библиотекознание се предаватъ и изучаватъ въ други 6 научни институти.

Въ Англия British Library Association (английското библиотекарско дружество) е устроило още на 1893 г. технически курсове за подготовка на библиотекари, а отъ 1919 г. при University College въ Лондонъ е основано отъ самия университетъ училище по библиотекознание. Неговиятъ курсъ е двегодишенъ за лица съ срѣдно образование, а кандидати съ дипломъ отъ университетъ могатъ да го свършатъ и за една година. Лекциите на това училище могатъ да следватъ и студенти, които посвещаватъ само една част отъ времето си за тѣхъ, и които могатъ да го свършатъ за три, четири и пять години. На всѣки случай, отъ кандидата, преди да получи дипломата си, се изисква той да е посветилъ презъ известенъ срокъ всичкото си предобѣдно време на стажъ въ нѣкоя библиотека. Този стажъ трае една година, когато студентътъ е прекаралъ всѣки преди обѣдъ тамъ, и две, три или четири години, ако той употребя само една част отъ времето си за него. Това училище, макаръ и при Университета, не дава само по себе си висше образование, а сѫщо специално библиотекарско образование. Ако кандидатътъ влѣзе въ него съ срѣдно образование, следъ две години, като положи предвиденитъ изпити, излиза съ срѣдно библиотекарско образование, ако влѣзе дипломиранъ отъ нѣкой признатъ университетъ, излиза, следъ една година, съ висше библиотекарско образование.